

T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2024/7068

K. 2024/8676

T. 16.5.2024

DAVA : Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince 22.01.2024 tarihli ek karar ile temyiz dilekçesinin miktardan reddine karar verilmiştir.

Ek karar davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR : Dosya içeriğine göre Bölge Adliye Mahkemesince dava miktarı dikkate alınarak temyiz dilekçesinin miktardan reddine karar verilmiş ise de dava dilekçesinde iddia edilen çalışma süresi, ücret miktarı ile talep edilen alacak kalemlerinin sayısı ve niteliği birlikte dikkate alınarak yapılan değerlendirmeye göre reddedilen ve temyize konu edilen miktar 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 362. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktar itibarıyla kesinlik sınırını aşmaktadır. Bu durumda temyiz dilekçesinin miktardan reddine ilişkin ek kararın hatalı olduğu anlaşılmakla; 22.01.2024 tarihli ek kararın bozularak ortadan kaldırılması gerekir.

Bölge Adliye Mahkemesi'nin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle, ek kararın kaldırılmasına karar verildikten sonra; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR : I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 01.01.1993 tarihinde davalı işyerinde şoför olarak işe başladığını ve 15.03.2013 tarihinde emekli olduğunu, ancak toplu iş sözleşmesine göre tazminatının ödenmediğini, haftanın 6 günü günlük 12 saat çalıştığını, haftalık yasal çalışmanın 40 saat olduğunu ancak fazla çalışma ücretlerinin ödenmediğini, yıllık izinlerini hiç kullanmadığını, toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan mali ve sosyal haklarının ödenmediğini iddia ederek kıdem tazminatı, ücret ve ücret zammı, ikramiye, yemek parası (yiyecek yardımı), giyecek yardımı, evlenme yardımı, eğitim yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı, ramazan yardımı, birleştirilmiş sosyal yardım, sağlık ve güvenlik yardımı, fazla çalışma, yıllık izin, ulusal bayram ve genel tatil, ilave tediye ile asgari geçim indirimi alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; zamaşaşımı def'inde bulduklarını, davacının emekli olduğunu, yasal düzenlemeye göre tavan dikkate alınarak kıdem tazminatının tam ödendiğini, yıllık izinlerini kullandığını ve bakiyesinin ödendiğini, tüm alacaklarının ve ücretlerinin ödendiğini, davacının geriye doğru birden fazla toplu iş sözleşmesi dönemlerine ilişkin dava açmasının kötüniyetli olduğunu, taraflar arasındaki borç doğurucu hükümlerin toplu iş sözleşmesinin sona ermesi ile birlikte ortadan kalktığını, sona eren normatif bölümünün ise iş sözleşmesi olarak devam ettiğini ve yeni toplu iş sözleşmesi yürürlüğe girmesi ile sona erdiğini, önceki sözleşmede yer alan bazı hakların değiştirilmesi ve kaldırılmasının mümkün olduğunu ve aksi kararlaştırılmadıkça sona eren toplu iş sözleşmesi hükümlerinin sonradan yapılan sözleşme açısından kazanılmış hak teşkil etmediğini, davacının tüm haklarının ödendiğini savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesi'nin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; fesih tarihi ve dava tarihi gözetilerek bu yöndeki tüm taleplerin zamaşaşımına uğradığı, feshe bağlı alacak olan yıllık izin alacağının ise fesihten itibaren 5 yıllık zamaşaşımı süresi tâbi olduğu ve bu talebin de zamaşaşımına uğradığı anlaşılmakla davanın reddine karar verildiği, kıdem tazminatının ise 10 yıllık zamaşaşımı süresine tâbi olduğu, fesih tarihi ve dava tarihi gözetilerek henüz zamaşaşımına uğramadığının anlaşıldığı, ancak davacının emeklilik nedeniyle iş sözleşmesinin feshedildiği ve davalı tarafça bir miktar kıdem tazminatı ödemesi yapıldığı da anlaşılmakla kıdem tazminatına hak kazandığı konusunda uyumsuzluk bulunmadığının tespit edildiği, kıdem tazminatı tavanının mutlak emredici nitelikte olduğu gözetilerek kıdem tazminatı tavanı üzerinden yapılan hesaplama ile bu tazminatın da ödendiği ve bakiyesinin kalmadığı, 16.07.2021 tarihli bilirkişi raporunun dosya kapsamına ve içtihatlarla uygun

olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesi'nin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf başvuru dilekçesinde; yıllık izin alacaklarının 2017 yılı değişikliğinden önce 10 yıllık zamanaşımı süresine tâbi olduğunu, Yargıtay uygulaması da bu yönde olduğundan yıllık izin alacaklarının zamanaşımına uğramadığını, dosyada davacının kıdem tazminatı hesaplanmadığını, bilirkişi raporuna itiraz edildiğini, Mahkemenin, itirazları doğrultusunda ek rapor almadığını, kıdem tazminatı ve yıllık izin alacağına kabulüne karar vermesi gerekirken hatalı değerlendirme ile reddine karar verildiğini, 4857 Sayılı İş Kanunu ile gelinen noktada kıdem tazminatına ilişkin düzenlemenin artık nispi emredici hüküm hâline dönüştüğünü, nispi emredici hükümlerin aksinin ise taraflar dilerlerse kararlaştırılabileceğini, taraflar arasında yapılan toplu iş sözleşmesinde "Kıdem tazminatının 60 günlük ücretten ödeneceği" hususunun 72. madde ile kararlaştırıldığını, bu durumda Mahkemece yapılacak işin toplu iş sözleşmesinin hükümlerini uygulamak olması gerektiğini ileri sürerek İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasını istemiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesi'nin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; kıdem tazminatı tavanının kanunda emredici şekilde düzenlendiği ve işçi yararına olsa da tavanı arttıran ya da tümüyle ortadan kaldıran sözleşme hükümlerinin geçerli olmadığı, bu nedenle fesih tarihinde yürürlükte bulunan kıdem tazminatı tavan miktarına göre saptanan kıdem tazminatı miktarının davacıya ödendiği anlaşıldığından, davacının bakiye kıdem tazminatı alacağına bulunmadığı, yine 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 15. maddesiyle 4857 Sayılı Kanun'a eklenen ek 3. maddesinde de yıllık izin alacağına beş yıllık zamanaşımına tâbi olduğu öngörüldüğünden 5 yıllık zamanaşımına tâbi olan yıllık ücretli izin alacağına dava tarihinde zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun 6100 Sayılı Kanun'un 353. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1). alt bendi uyarınca esastan reddine karar verilmiştir

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesi'nin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde, yıllık izin alacağına 10 yıllık zamanaşımına tâbi olduğunu, ayrıca bu alacağa banka mevduat faizinin uygulanması gerektiğini, toplu iş sözleşmesindeki düzenlemeye göre kıdem tazminatının 60 günlük ücret üzerinden ödenmesi gerektiğini, rapora itirazları üzerine ek rapor alınmamasının hatalı olduğunu, izin formlarında imzası bulunmadığından bu belgelerin dikkate alınamayacağını, emsal dosyalarda alınan hesap raporlarında tüm alacakların hesaplandığını, emsal dosyalarda kayıtlar incelenerek fazla çalışmanın hesaplandığını, yine davalı yönünden vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin hatalı hesaplandığını ileri sürerek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, kıdem tazminatının usul ve kanuna uygun olarak hesaplanıp hesaplanmadığı, zamanaşımı def'i ile yargılama gideri ve vekâlet ücreti noktalarında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 Sayılı Kanun'un 369. maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371. maddeleri.

2. 4857 Sayılı Kanun'un 120. maddesi atfıyla hâlen yürürlükte olan mülga 1475 Sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesi, 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 39. maddesi, 4857 Sayılı Kanun'un 53, 54 ve 59. maddeleri, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 147. maddesi.

2. Yıllık izin ücretine uygulanacak zamanaşımına ilişkin ilke ve esaslar, Dairemizin 22.09.2021 tarihli ve 2021/7965 Esas, 2021/12611 Karar sayılı ilâmında da şu şekilde açıklanmıştır:

"...

4857 Sayılı İş Kanununun "Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti" başlığını taşıyan 59. maddesine göre, "iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Bu ücrete ilişkin zamanaşımı iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren başlar". Belirtilen düzenlemede iş sözleşmesinin sona ermesi halinde kullandırılmamış olan yıllık izin sürelerine ait ücretin "ücret" niteliği özellikle vurgulanmıştır. İş Kanunu'nun 32. maddesinin 6. fıkrasına göre iş sözleşmelerinin sona ermesinde, işçinin ücreti ile sözleşme ve Kanundan doğan para ile ölçülmesi mümkün menfaatlerinin tam olarak

ödenmesi zorunludur. Aynı maddenin sekizinci fıkrasına göre ise, ücret alacaklarında zamanaşımı süresi beş yıldır. Mülga 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun [126.](#) maddesinin üçüncü bendinde, başkalarının maiyetinde çalışan veya müstahdemi olan kimselerin, hizmetçilerin, yevmiyecilerin ve işçilerin ücretleri hakkındaki davaların beş yıllık zamanaşımına tabi olduğu belirtilmişti. Yargıtayca bu yasal düzenlemeler de dikkate alınarak, yıllık izin ücretinin beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olduğu kabul edilmekteydi.

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.07.2012 tarihinden sonra anılan Kanunda 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun [126/3](#) hükmüne yer verilmediği gerekçesiyle yıllık izin ücretinin Türk Borçlar Kanunu'nun 146. maddesinde düzenlenen on yıllık genel zamanaşımına tabi olacağı ileri sürülmüş ise de, Türk Borçlar Kanunu'nun 147. maddesinin gerekçesinde hizmet sözleşmesi hükümlerine göre çalışanların "dönemsel edimler" niteliğindeki ücret alacaklarının aynı maddenin birinci bendi kapsamına girmesi nedeniyle, 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun [126.](#) maddesinin üçüncü bendindeki hükmün ayrıca düzenlenmesine gerek görülmediği belirtilmiştir. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun [147.](#) maddesinin birinci bendine göre, "Kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler" beş yıllık zamanaşımına tabidir. Yıllık ücretli izin dönemsel edim niteliğinde olup, yıllık izin ücreti hakkında da anılan hüküm uygulanmalıdır. Nitekim 12.10.2017 tarih ve 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun [15.](#) maddesiyle İş Kanunu'na eklenen ek 3. maddede de yıllık izin ücretinin beş yıllık zamanaşımına tabi olduğu açıkça düzenlenmiştir. Bu açıklamalara göre, yıllık izin ücretinin tabi olduğu zamanaşımı süresinin, Türk Borçlar Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarih ile 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarih arasındaki dönemde de beş yıl olarak kabulü gerekmektedir.

..."

3. Değerlendirme

1. Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 Sayılı Kanun'un [371.](#) maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan sebeplerle;

1. Bölge Adliye Mahkemesince verilen 22.01.2024 tarihli ek kararın **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 Sayılı Kanun'un [370.](#) maddesinin birinci fıkrası uyarınca **ONANMASINA,**

Ek karar yönünden alınan temyiz harçlarının istek hâlinde ek kararı temyiz edene iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 16.05.2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

